

Kentleşme ve Göçün Suç Üzerindeki Etkileri: Taşı Toprağı Altın Şehir Filmi Örneği

Effects of Urbanization and Migration on Crime: An Example of a Film “Taşı Toprağı Altın Şehir”

Emre Cengiz¹ , Nurefşan Eskiurt²

öz

Kent, kentleşme, kentleşme ve göç kavramlarının tanımları yapılırken birçok değişkenin göz önüne alınması gerekmektedir. Çünkü bu kavramlara etki eden faktörler oldukça fazladır. Tanımlamalarda değişkenler göz önüne alındığında kentleşme ve göçün nedenleri de ortaya çıkmaktadır. Bu kavramlar, suç ile ilişkili olup, suça zemin hazırlayan ve suçun işlenmesini hızlandıran etkiler meydana getirebilmektedir. Çünkü kentte göç sonucu geride bırakılan yaşam alanının kuralları geçerli değildir. Kent, kendine özgü nitelikleriyle bireylere yalnızca yeni bir yaşam alanı sunmamaktadır. Kente göç etmek, kültürde de değişmeye neden olmaktadır. Bu değişimi hızlı ve sağlıklı geçiren birey, suça yönelebilecektir. Tabii ki kentleşme ve göç, tek başına suç işlemenin nedeni değildir. Bu çalışmada göçün kentteki suç olgusuna etkisi irdelenerek açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Kentleşme, Kentleşme, Göç, Suç

ABSTRACT

Many variables need to be considered while defining the concepts of city, urbanization, urbanization and migration. Because there are many factors affecting these concepts. Considering the variables in the definitions, the causes of urbanization and migration also emerge. These concepts are related to the crime and can create effects that prepare the ground for the crime and accelerate the commission of the crime. Because the rules of the living space left behind as a result of migration in the city are not valid. The city does not only offer a new living space to individuals with its unique characteristics. Migrating to the city also causes a change in culture. The individual who undergoes this change quickly and unhealthy will be able to turn to crime. Of course, urbanization and migration are not the only causes of crime. In this study, the effect of migration on the crime phenomenon in the city will be examined and explained.

Keywords: City, Urbanization, Urbanize, Migration, Crime

¹ **Corresponding Author:** Gümüşhane Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, emrecengiz_58@hotmail.com, ORCID 0000-0002-3854-6215

² Gümüşhane Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Entitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi nurefshaneskiurt451@gmail.com, ORCID 0000-0002-0312-3263

GİRİŞ:

Kentlerin dünya sahnesine çıkışından günümüze dek olan süreçte; her dönemin kent yapılanması, siyaseti, yaşamı, ekonomisi farklılık göstermektedir. Hiç şüphesiz günümüz kent yapılanmasının temelleri Sanayi Devrimi ile atılmıştır. Sanayi Devrimiyle birlikte; kentlerin fiziki yapısı, ekonomisi, toplumsal yapısı değişime uğramıştır. El emeği üretimi yapan atölyeler yerine makineler ile üretim yapan fabrikalar kentlerde kurulmaya başlanmıştır. Fabrikaların kurulduğu kentler o güne kadar görülmemiş göç dalgalarını da beraberinde getirmeye başlamıştır. Görece Sanayi Devrimine kadar olan süreçte daha homojen bir yapıda bulunan kentler, göç dalgaları sonucunda heterojen bir yapıya bürünmeye başlamıştır. Toplumun değer yargıları, yaşam biçimi kökten değişime uğramıştır.

Kentlerde yaşanan bu göç dalgaları ve beraberinde yaşanan toplumsal değişim, kentlerde sorunların daha görünür hale gelmesine sebep olmuştur. Suç, kentlerde kırsal kesimlerden daha fazla işlenmeye başlamıştır. Bu makalede kentleşme, göç ve suç kavramları ele alınarak kentleşme ve göçün suç üzerindeki etkisi irdelenecektir. Kent ile ilgili kavramlara değinildikten sonra kentleşmenin nedenleri belirlenecek ve buna bağlı olarak göçün de nedenleri belirlenmiş olacaktır. Taşı Toprağı Altın Şehir filminde ele alınan konu, kırdan kente göçtür. Bu nedenle makale üzerindeki değerlendirmeler de ağırlıklı olarak kırdan kente göç konusu üzerinden yapılacaktır. Türkiye’de kentleşmenin özelliklerinin belirtilmesi ile birlikte hızlı kentleşmenin getirdiği sorunlar da ortaya çıkacaktır. Kent ve suç ilişkisinin teorik boyutları ele alındıktan sonra makale örneği olan Taşı Toprağı Altın Şehir filmi ile birlikte değerlendirme yapılacaktır.

1. Kent, Kentleşme Ve Kentleşme Kavramları

Kentler, yalnızca bir tek bilim dalı ile ilgili değildir. Kentlerin farklı alanlardan birçok bilim dalı ile ilişkisi bulunmaktadır. Sosyoloji, mimarlık, kamu yönetimi gibi birçok alan kenti tanımlarken kendi yaklaşımını yapmaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, kent tanımlaması yapılırken yalnızca kır- kent ayrımı ve aralarındaki farklardan ziyade daha bütüncül bir yaklaşımla kavrama bakılmalıdır. Bütüncül yaklaşım sergileyemeyen tanımlama çabaları, kent ve kır karşılaştırması ile sınırlı kalmıştır. İbn-i Haldun’un, Becker’in ve daha birçok düşünürün yapmış oldukları kent tanımlamaları, belirli sınırlamalar içerisinde kalarak kentlerin toplumda yapmış olduğu değişimleri kapsamamaktadır (Erkan, 2010). Bu nedenle kent tanımlaması yapılırken birçok faktör göz önünde bulundurulmalıdır.

Kentler, karmaşık bir yapıya, karmaşık bir toplum yapısına sahiptir. Kentte yaşayan insanların uğraştıkları ekonomik faaliyetler, yaşam biçimleri, sosyal hayatları kentlerin karakterinin şekil almasında rol oynayan faktörlerden bazılarıdır. Bilim dalları, kent tanımı yaparken kendi alanlarına giren ölçütler kullanırlar. Örneğin belli nüfus aralığında olan yerler köy, bu nüfusun üzerindeki yerler ise kent şeklinde yapılan tanımlar, demografik ölçütü temel alır(Atak, 2016). Fakat bu tanım yeterli değildir. Çünkü kentte yaşayan insan sayısı verilmekte fakat bu insanların kentteki işlevleri, kentin karakterini oluşturan ekonomik faaliyetler ve sosyal hayat, tanım içerisinde yer almamaktadır. Bu nedenle yapılan bu tanımdan hareketle, kentleşme kavramının tanımının yapılması imkansızdır.

Nüfus büyüklüğü, nüfus yoğunluğu, nüfusun heterojenliği ve grup yaşamı, kent tanımlaması içerisinde yer alması gereken bazı değişkenlerdendir (Wirth, 2010). Bu değişkenler, kent tanımlaması içerisinde yer aldığı takdirde, kent tanımı daha geniş bir çerçevede ele alınacaktır. Bu değişkenlerle birlikte bir yerleşim yerine kent diyebilmemiz için, ekonomik faaliyetler açısından üretimin daha çok tarım dışı faaliyetlerde yoğunlaşmış olması, belli bir nüfusa ve nüfus yoğunluğuna ulaşmış olması, nüfus yapısının heterojen olması ve grup yaşamının bulunması gerekmektedir. Bu özelliklere sahip olan yerleşim yeri kent olarak tanımlanmaktadır. Yapılan bu kent tanımından hareketle kentleşme kavramına da geçiş yapılabilmektedir.

Kentleşme en yalın haliyle kent özellikleri taşıyan alanların genişlemesi olarak ifade edilebilir. Fakat bu tanım, kent kavramını içinde barındırdığından dolayı, kentlerin sahip olması gereken özelliklerin bulunduğu varsayımına dayanılarak doğru kabul edilebilir. Aksi takdirde kentleşmenin bu yalın tanımı da tek başına eksik kalacaktır. O halde kentleşmede ana fikrin, kent sayısındaki artış olduğu kabul edilirse üretimin tarım dışı yapılmasının, nüfusun, nüfus yoğunluğunun, heterojenliğin, kent sakinlerinin bütünleşmesi olarak da niteleyebileceğimiz grup yaşamının arttığı durum, kentleşme adını almaktadır. Kentleşme sürecinde, insan davranışında, insanların birbiri ile ilişkilerinde değişiklikler görülmektedir. İnsan yaşamı ve kentleşme arasındaki ilişki, bir sonraki kavram olan kentleşme içerisinde yer almaktadır.

Bir yerleşim yerinin kent olarak değerlendirilebilmesi için gerekli olan özellikler, kentleşme kavramının açıklanmasında yararlı olmaktadır. Aynı şekilde yine kent ve kentleşme kavramı da bize kentleşmeyi açıklarken yardımcı olmaktadır. Kent, nüfusunun belirli bir sayıdan fazla olan yerleşim yeri olarak tanımlandığında eksik bir tanım yapılmaktadır. Aynı şekilde kentleşme de bireyin veya grupların kentte yaşamaları olarak tanımlanamayacaktır. Bireyin yeni dahil olduğu kentsel alan; yaşamı ve değerleri itibarıyla farklıdır. Daha homojen kırsal yerleşim alanlarından daha karmaşık ve heterojen yapıda olan kentsel alana göç sürecinde anomi durumu yaşanmaktadır. Bu nedenle kente gelen birey, birçok yönden değişiklik geçirerek kentteki koşullara uyum sağlar ve kendini geride bıraktığı köyüne değil; içinde yaşadığı kente ait hisseder. Kentleşme, geçmişte yaşanan yerin kurallarına göre kentte yaşamaya devam etmek gibi, yalnızca fiziki açıdan yer değiştirme olayı değildir. Kentleşme, kente dahil olabilmek, kente uyum sağlayabilmek ve kentle bütünleşme sürecini (Erkan, 2002) içinde barındırdığından dolayı belirli bir zamana ihtiyaç duymaktadır.

2. Kentleşmenin Nedenleri

Bireylerin, evlerinden, memleketlerinden kendi istekleri ile ayrılmaları ya da kendi istekleri dışında ayrılmaya zorlanmaları olarak tanımlanabilecek göç kavramının nedenleri, kentleşmenin nedenleri açıklanırken ortaya konulmaktadır. Bu nedenle bu başlık altında belirtilecek kentleşme nedenleri, aynı zamanda göç kavramının da nedenleri olacaktır.

Kentleşmenin nedenleri, ekonomik, sosyo-psikolojik ve siyasi sebepler olmak üzere üç başlık altında toplanmaktadır (Yıldırım, 2004). Ekonomik sebepler arasında, yaşanan yerdeki iş imkanlarının yetersiz olması, var olan işin kazancının düşük olması, toprak veriminin düşüklüğü, eğitim, sağlık gibi nedenler almaktadır. Örneğin tarımda makineleşme ile birlikte modern üretim araçlarının kullanılması, kentleşmenin ve beraberinde göç kavramının da nedenini açıklamaktadır.

Sosyo-psikolojik nedenler, kentlerin sahip olduğu koşulları ile köyde yaşayan birey ve gruplar için avantaj olarak değerlendirilebilecek özelliklerini barındırmaktadır. Eğitim, ücret yüksekliği, yaşam standartlarının yükselmesi, daha fazla gelir, daha iyi barınma imkanları bu özelliklerden bazılarıdır. Siyasal ve teknolojik nedenler ise ülkedeki yönetimin almış olduğu kararlar ile ilgilidir. Alınan bu kararlar da birey ve grupları kentleşmeye teşvik etmektedir. Sanayi Devrimi ile birlikte değişen koşulların, birey veya grupları kentlere göçe teşvik etmesi, İzmir İktisat Kongresi ile birlikte alınan kararlar-küçük işletmecilikten fabrikalara geçiş, demiryolu yapımı, sanayi teşviki- birey veya grupları kentleşmeye iten siyasi nedenler arasında gösterilebilir.

Görüldüğü üzere kent, kentleşme, kentleşme ve göç kavramları birbirleri ile ilişkisi olan kavramlardır. En başta açıklanan kent kavramı ile diğer kavramların da açıklanması kolaylaşmakta ve kentleşmenin nedenleri (kırdan kente göçün nedenleri) daha kolay bir şekilde ortaya konulmaktadır.

3. Kentleşme, Göç ve Türkiye’ye Yansımaları

Daha önce de belirtildiği gibi kentleşme, yalnızca kent sayısındaki artış değil; kentleşme de yalnızca kentte yaşamak demek değildir. Bu düşüncelere benzer bir biçimde de göç olgusu, yalnızca yaşanılan yeri değiştirmek değildir. Bu tanımla göç kavramı eksik kalmaktadır. Yalnızca bu tanımdan yola çıkarak kentleşme ve göç arasındaki ilişkiyi çözmek mümkün olmayacaktır. Göç, nüfusun kırdan kente, kırdan kıra, kentten kente, kentten kıra doğru gerçekleştirdiği bir harekettir. Fakat bu hareket ile birlikte sosyal yaşam, kültürel yaşam, geleneklerde de değişiklik meydana gelmektedir. Göç, toplumsal yapıda sosyolojik boyutta bir değişikliğe neden olur; birey üzerindeki değişiklikler ise psikolojik boyuttaki değişikliklerdir (Yıldırım,2004). Kırsal yörenin itici gücü ve kentin çekici (Aldemir, 2008) gücüne maruz kalan birey ve gruplar, kırdan kente göç hareketini gerçekleştirecektir. Bununla birlikte kentleşme ve kentleşme süreçleri de başlamış olacaktır.

Türkiye’de yaşanan kırdan kente göçlerin tarihini farklı sınıflandırmalara tabi tutarak incelenmektedir. Ekonomi politikaları çerçevesinden bakıp bir sınıflandırma yapabileceğimiz gibi göçün nedenlerine göre de sınıflandırma yapılabilmektedir. Ekonomi politikaları çerçevesinde Türkiye’de yaşanan iç göçü dört dönem içinde incelenebilir. İlki 1923-1950 yılları arasını kapsayan dönem içerisinde ulusal kalkınmaya dayalı ekonomi politikalarının uygulandığı dönemdir. İkincisi 1950-1980 yılları arasında devlet tarafından liberal döneme geçişin sağlanmaya çalışıldığı dönemdir. Üçüncüsü 1980-2000 yılları arasını kapsar ve liberal ekonomi politikalarının uygulandığı dönem ve dördüncüsü 2000 yılından itibaren neo-liberal ekonomi politikalarının uygulanmaya başladığı dönemdir. Kentleşme nedenlerine göre yapılan iç göç sınıflandırmasında kırdan kente göçün çekici faktörlerinden yola çıkılarak Türkiye’nin iç göç hareketlerinin başladığı 1950’li yıllardan 1960’lı yıllara kadar olan süreçte kırdan kente göçünün, 1960 ile 1980 yılları arasındaki dönemde kente göçün çekici faktörlerinden, 1980-2000 arası süreçte itici faktörlerden ve 2000 sonrası süreçte ise hem çekici hem itici faktörlerden bahsetmek mümkündür (Şimşek, 2017). Bu çalışma kapsamında Türkiye’de yaşanan iç göçlerin dönemlemesini; 1923-1950, 1950-1960, 1960-1980, 1980-2000 ve 2000 sonrası olmak üzere beş dönem içinde incelenecektir. Bu dönemlemenin yapılmasında her dönemin iç göçünün farklı dinamiklere sahip olması etkili olmuştur ve dönemler hakkında öz bilgiler verilecektir. İç göçlerle beraber oluşan kentleşme dönemlerini incelemeye önce Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan itibaren kır-kent nüfus oranlarını incelemek (Tablo 1), süreci anlamak adına önemlidir³.

Tablo 1. 1923-2021 Yılları Arası Türkiye’de Kır-Kent Nüfus Oranları

Yıllar	Kentsel Nüfus	Oran	Kırsal Nüfus	Oran	Toplam Nüfus
1927	3305879	24,2	10342391	75,8	13648270
1935	3802642	23,5	12355376	76,5	16158018
1940	4687102	24,9	14103072	75,1	18790174
1950	5244337	25,0	15702851	75,0	20947188
1960	8859731	31,9	18895089	68,1	27754820

³ TÜİK kır-kent nüfusu verileri en son 2021 yılında güncellenmiştir. 2022 yılını gösteren veriler 2023 yılının şubat ayında paylaşılacağı için 2021 verileri kullanılmıştır.

1970	13691101	38,5	21914075	61,6	35605176
1980	19645007	43,9	25091950	56,1	44736957
1990	33326351	59,0	23149684	41,0	56473035
2000	44006274	64,9	23797653	35,1	67803927
2007	49747859	70,5	20838397	29,5	70586256
2012	58448431	77,3	17178953	22,7	75627384
2017	74761132	92,5	6049393	7,5	80810625
2021	78922014	93,2	5758259	6,8	84680273

Kaynak: TÜİK Verileri

Tabloya bakıldığında yıllar içerisinde kentleşme oranının arttığı görülmektedir. 2012 yılında kırsal nüfusun toplam nüfusa oranı %22,7 iken 2022 yılında bu oranın %7,5'e düştüğü görülmektedir. bu durumun sebebi 6360 sayılı yasa ile gerçekleşen düzenlemedir. Büyükşehir olmayan kentlerde il ve ilçe nüfusu kent nüfusu olarak sayılırken köy nüfusu kır nüfusu olarak sayılmaktadır. Büyükşehirlerde ise köyler mahalleye dönüştüğü için kır nüfusu olarak sayılacak bir alan kalmamıştır. Kırsal nüfusun aniden düşme sebebi bu durumdur.

1923-1950 yılları arasında genel olarak kapsamlı bir iç göç olayından bahsetmek mümkün değildir. Genel olarak Ankara'nın başkent ilan edilmesinden sonra kamu kurum ve kuruluşlarının başkentte yerleşmeleri sebebiyle Ankara'ya yoğun kamu çalışanı göçünün gerçekleşmesi, inşa süreci sebebiyle çeşitli inşa faaliyetlerinde çalışacak kesimin yine Ankara'ya göç etmesi bu dönemin önemli iç göç olayları olarak sayılabilir. Ayrıca yine bu dönem içerisinde devlet yönetiminin kamu iktisadi teşebbüslerinin yer seçimleri sonucu bazı kentlerin iç göçe uğradığını söylemek mümkündür. Kırsal alandan kentsel alana gerçekleştirilen göçlerin oranı oldukça düşüktür (Kaştan, 2016).

1950-1960 yılları Türkiye'de iç göç hareketleriyle başlayan kentleşmenin yaşanmaya başladığı dönemdir ve bu dönem içerisinde kentleşmeye yön veren farklı dinamikler bulunmaktadır. Sanayileşmenin başlaması özellikle sanayi tesislerinin kurulduğu büyük kentlere göç hareketlerini başlatmıştır. Bu durumun yanında Marshall yardımları sonucunda tarımda makineleşmeye başlanması dolayısıyla kırsal alanda işsiz kalan bireylerin kentlere göç etmeye başlaması da kentleşmenin noktasında sayısal anlamda artışın yaşanmasına sebep olmuştur (Tümtaş, Ergun, 2016).

1960-1980 arası dönem içerisinde göçlerle birlikte gerçekleşen kentleşmenin kentlerde sorunları da beraberinde getirdiği görülmektedir. Hızlı kentleşmeye bağlı olarak ortaya çıkan gecekondu sorunu dönem içerisinde etkisini göstermeye başlamıştır. Kırsal alandaki olumsuz hayat koşulları, kırsal alanlarda yaşayanların görsel ve sözlü medya aracılığıyla kentlerin kırsala göre daha cazip imkanlarının olduğunu görmeleri kentlere olan göçte önemli olmaya başlamıştır (Bostan, 2017).

1980'li yıllar, ekonomide serbestleşme hareketinin öncü olduğu; özelleştirmelerin ve liberalleşmenin artış gösterdiği bir dönemdir. 12 Eylül askeri darbesi ile bu çalışma çerçevesinde değerlendirilmesi gereken birtakım sıkı kararların alındığı görülmektedir. Örneğin tarımı ve çiftçiyi destekleyen

politikarlardan uzaklaşılması; iç göç hareketinin hızlanması açısından önemli bir karar konumunda değerlendirilebilir (Adıgüzel, 2019: 45): ihracat hacmini arttıran, sanayide dışa açılımı gerçekleştiren ve devletin ekonomideki etkisini azaltan kararları uygulayan Özal, 1970’lerin sonunda yavaşlayan kentleşme hareketinin de hızlanmasına etki etmiştir (Kocacık, 2000: 113). Bu dönem, kentleşme modelinde yeni bir şeklin de ortaya çıktığı bir dönem olma özelliğini de taşımaktadır. Kentten kente göç ya da yaşanılan kent içerisinde semt değiştirme şeklinde görülen bu yeni kentleşme modeli, büyük kentlerin -İstanbul, Ankara, İzmir- göç hareketiyle birlikte nüfuslarında bir artışa neden olmuştur. Bu dönemin kentleşme ve göç hareketi açısından öne çıkan bir diğer özelliği ise terör nedeniyle Doğu ve Güneydoğu bölgelerinden zorunlu olarak gerçekleştirilen göç hareketlerinin olmasıdır (Özdemir, 2012: 14). Sonuç olarak 1980-2000 yılları arasındaki göç hareketinin niteliğinde bir değişim meydana geldiği söylenebilir.

Kentsel nüfus oranının yüzde 64,9; kırsal nüfus oranının ise yüzde 35,1 olduğu 2000’li yılların başında (TÜİK, 2015) kırsal alandan kentsel alanlara doğru gerçekleştirilen göç hareketlerinin nedenlerinin başında iş bulmak, evlilik, aile bireylerinden birinin göç etmesine bağlı olarak, tayin ve atama durumu ve doğal afetler geldiği görülmektedir (TÜİK, 2011). Bu yıllarda göç hareketini gerçekleştiren bireyler, önceki dönemlerden farklı niteliklere sahiptirler. Bu niteliklerin başında ise eğitilmiş ve nitelikli birey olma durumunun geldiği görülmektedir (Koyuncu, 2015, s. 49). İstanbul, Ankara ve İzmir gibi metropoller, bu dönemde de göç almaya devam etmiş; Doğu illeri ise göç vermeye devam etmiştir. Yani sosyo-ekonomik açıdan gelişmiş kentlerin göç almaya devam ettikleri söylenebilir (Uysal ve Aktaş, 2011, s. 199). Kırsal alanların göç verme nedenlerinin başında ise kırsal alanlarda gerçekleştirilen iktisadi faaliyetlerde daralma meydana gelmesi durumu gelmektedir (Çevresel Göstergeler, 2020).

4. Hızlı Kentleşmenin Getirdiği Sorunlar

Hızlı kentleşme, beraberinde birçok sorunu da getirmektedir. Tabii ki bu sorunların tek nedeni olarak hızlı kentleşme görülmemelidir. Hızlı kentleşme, bu sorunların oluşmasına etki eden faktörlerden yalnızca bir tanesidir.

Ekonomik sorun kapsamında değerlendireceğimiz işsizlik bu sorunların başında gelmektedir. Sanayinin gelişimi, iş imkanları, kırdan kente göç ederek gelen insanların beklentilerini karşılayamamakta; iş imkanları yeterli olmamaktadır. Kentleşme hızı, sanayileşme hızı ve iş imkanlarının gelişim hızından daha büyük olduğu zamanlarda işsizlik sorunu ortaya çıkmaktadır.

Bazı sosyologlar tarafından, toplumun sahip olduğu değerler ve uygulanan davranışlar arasındaki uyumsuzluk olarak tanımlanan sosyal problem kavramı (Yıldırım, 2004), kentleşme sürecinin getirdiği bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Kabul edilen, yapılmasında bir sakınca görülmeyen ve anormal karşılanmayan davranış biçimlerinin dışına çıkmak, sosyal problem yaşanması anlamına gelmektedir. Türkiye’de yaşanan hızlı ve sağlıksız kentleşme süreci, bireyde yalnızlık, anomi, yabancılaşma, sapkın davranışlar sergileme ve daha ileri bir basamak olan suç işleme gibi sorunlar meydana getirebilmektedir.

Türkiye’de sanayileşme ile birlikte başlayan hızlı kentleşme sorunları da beraberinde getirmiştir. Kırsal alanda geçinemeyip büyük kentlere göç eden bireyle, kentlerde gizli işsizliği beraberinde getirmektedirler (Es ve Ateş, 2004). Nitekim hızlı kentleşme ile işsizlik ve geçim sorunu kentlerde görünür hale gelmektedir. İşsizlik sorununun ortaya çıkmasında; genellikle kırsal alanlarda tarımsal faaliyetlerle geçimini sağlayan bireylerin kente göç ettikten sonra nitelik gerektiren işleri yapacak durumda olmamaları ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla iş bulmak için gerekli niteliğe sahip olmayan bireyler iş bulmada ve geçimlerini sağlamada zorlanmaktadır (Bozkurt ve Ayfer, 2018). Kente göç ile gelip iş bulmakta zorlanan bireyler suça bulaşabilmekte, marjinal işlerde çalışabilmekte dolayısıyla

toplumsal dokunun zarar görmesine sebebiyet vermektedirler. Yaşanan en temel sorunlardan bir tanesi de kente uyum sağlama ve kentle bütünleşememe sorunu olduğunu söyleyebiliriz. Bu durumda kendisini kente ait hissedemeyen bireyler; kendilerini dışlanmış ve ötekileştirilmiş olarak hissetmekte, kentte yaşayan diğer insanlara karşı güvenlerini kaybedip yalnızlaşabilmektedirler (Yaşar, 2007). Dışlanmış ve ötekileştirilmiş hissedip kentlerde yalnızlaşan bireyler kente ve kentin değerlerine uyum sağlamada başarısız olabilmekte ve bu durum da kentleri daha büyük sorunlarla baş başa bırakabilmektedir. Marx'a göre bu durumda olan bireyler; toplum duygusunu ve huzurunu yikabilmektedirler (Marx, 1961; akt. Slattery, 2015).

Kendini kente ait hissedememe, kentle bütünleşememe, yalnız ve dışlanmış hissedip kente ve değerlerine ön yargıyla yaklaşma durumunu anomi teorisiyle açıklamak mümkündür. Durkheim, toplumsal dayanışma biçimlerini mekanik ve organik olarak ikiye ayırmaktadır. Mekanik toplumdayani kırsal alanlarda insanlar benzer değer ve normları kabul ederken, iş bölümü ve uzmanlaşma üzerine kurulu organik toplumlarda alışılmış değerlerin ve normların uygulanmadığını, düzensizlik ve kuralsızlığın hâkim olduğunu söylemektedir (Durkheim, 2020). Ayrıca anominin, mekanik toplum yapısından organik toplum yapısına geçiş sürecinde ortaya çıktığını belirtmektedir. Ancak Merton'a göre araçlar ile amaçların kesişmesi sonucu anomi durumu ortaya çıkmaktadır. Yani anomi bir geçiş süreci olmayıp toplumsal yapıların ve değerlerin yaptığı baskılar sonucu oluşmaktadır (Merton, 1938; akt. Can, 2004). Anomi teorisine genel olarak bakıldığında; kırsal alanlarda homojen yapı içerisinde yaşayan bireylerin belirli bir değerler ve normlara göre ve görece kentlere göre suçtan uzakta yaşadığını görmekteyiz. Mekânın küçüklüğü ve tanınıyor olmanın sonucunda toplumsal baskı oluşmakta ve bireyler suça yönelme eğiliminde dahi olsalar toplumsal baskı ağır gelmekte, suç işlemekten vaz geçme görülmekte ve dolayısıyla toplumsal düzen bozulmamaktadır. Kentlerin heterojen bir yapıya sahip olmaları sonucu bireylerin tanınmıyor olmalarını meydana getirmekte, bu durum toplumsal baskıyı azaltmakta ve bireylerin suça yönelmesi kolaylaşmaktadır. Diğer önemli durum, değer kargaşası olarak görülmektedir. Bireyler göç edip geldikleri yerlerin değerlerine göre mi yoksa yeni geldikleri yerin değerlerine göre mi yaşamlarını devam ettirmeleri noktasında çelişkiye düşmekte ve devamında her iki yerin de değerlerine göre yaşam sürdürememekte ve anomi durumu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca kente göç yoluyla gelen bireylerin içinde bulunduğu ekonomik zorluklar ve bu zorluklar karşısında kentte yaşayan varsılların hayat standartları; kente göç yoluyla gelenlerin bu durum karşısında verdikleri duygusal tepki de anomi teorisi içerisinde açıklanmaktadır.

5. Kentleşme Göç ve Suç İlişisine Teorik Yaklaşım

Anomi kuramından yukarıda bahsedildiği için bu bölümde tekrar ele alınmayacaktır. Kültür çatışması kuramı ile devam edilecektir. Kültür, bir toplumun sahip olduğu gelenekler, kurumlar, batıl inançlar, giyim kuşamı gibi akla gelebilecek tüm unsurların birleştiği noktadır. Suçun oluştuğu ortamın özelliklerini belirleyen kültür kavramı ve kırdan kente göç kavramı, kentlerin heterojenliğini, karmaşık olan yapısını arttırmaktadır. Bu noktada göç, kentlerin bu heterojen yapısının artması ile birlikte meydana gelen suçların kaynağı olarak görülmektedir (Erdentuğ, 1977). Kente göç yoluyla gelen bireyler geldikleri yerin kültürel özelliklerini beraberinde getirmektedirler (Karasu, 2008). Kırsal alanın kültürel özellikleri ile kentsel alanın kültürel özellikleri çatışmaktadır. Göç yoluyla kente gelen bireyler, kırsal alanda yaşadıkları hayatı kentte yaşama gayretinde olabilmektedirler. Bu durum kentliler tarafından olumlu olarak karşılanmamakta ve kültür çatışması ortaya çıkabilmektedir.

Chicago Okulu sosyologları, suç kavramını açıklarken istatistikler ve yaşam öykülerinden yararlanarak çalışmalarını yaptıkları için onlara Ekolojik Okul da denmektedir. Okulun temel düşüncesinde genetik faktörlerin insan davranışını oluşturmadığı düşüncesi yer almaktadır. Davranışların özelliklerini belirleyen unsur, çevredir, yaşanılan yerdir. Buradan hareketle de Chicago Okulu, suçu bireyin içinde bulunduğu mekânla ilişkilendirir (Yıldırım, 2004).

6. Taşı Toprağı Altın Şehir Filmi

Orhan Aksoy'un yönetmenliğini yaptığı, Levent Kırca ve Ayşegül Atik'in başrolünde oynadığı, 1978 yılında çekilen film, kırdan kente göç temalıdır. Uyanık ailesi, Ökkeş Uyanık (Levent Kırca), eşi Fatma Uyanık (Ayşegül Atik), oğulları Mehmet ve Ökkeş Uyanık'ın kardeşi Cemal'den oluşmaktadır. Uyanık ailesi, Adıyaman'ın Taşbasan köyünde geçimini tarımla sağlayan, kendi hallerinde yaşayan bir ailedir. Fakat traktörleri olmadığı için tarlalarını sürmekte zorlanmaktadırlar. Para kazanıp traktör satın almak için “taşı toprağı altın” diye duydukları İstanbul'a belirli bir süreliğine göç etmeye karar verirler. Uyanık ailesinin göç nedeni ekonomik neden sınıfına girmektedir. Dolayısı ile kente göç kararı alma nedenleri de içlerinde bulunduğu maddi imkansızlıklardır. Fakat kentte yaşama ve kente alışma ile ilgili endişeleri vardır. Çünkü kentler, geçmişten bugüne ayıp ve günahla özdeşleştirilmekte, sapkın davranışların kaynağı olarak görülmektedir (Glaser, 1970, Karasu, 2012).

Resim 1. İstanbul'a Varış

Kaynak: Taşı Toprağı Altın (1978), <https://filmhafizasi.com/biraz-islak-biraz-yorgun-sehir-filmleri/6/> Erişim Tarihi: 15.03.2022

Uyanık ailesi, İstanbul'a geldiğinde oğulları Mehmet'i okula yazdırmak ister; fakat okul müdürü, boş yer olmayışı gerekçesiyle Mehmet'i okula almaz. Okula alınmadığı için çay ocağında çalışmaya başlayan Mehmet, bu işini önüne çıkan bir fırsat (!) nedeniyle değiştirir ve kaçak sigara satmaya başlar. Bu durum, suçlu çocuğun olmadığı, suça sürüklenen çocuğun olduğu (Kama, 2016) görüşünü destekler niteliktedir. Kentleşme sürecindeki karmaşayla birlikte “anomi” yaşayan Mehmet, okuldan dışlanmışlığın da etkisiyle ilk başta toplum tarafından hoş görülme davranışlarına yönelmiş; daha sonra ise suç işleyerek arkadaşını bıçaklamıştır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, aile kavramıdır. Aile, çocuğun toplumsallaşmasındaki en önemli etkidir (Kunt, 2003). Çocuğun ailesi ile ilişkisinin sıklığı, suçu engelleyen önemli bir faktördür. Göç ederek kültür değişimi içerisine giren ailelerde, ilişkilerin kuvvetli olmasının, çocuklarını henüz kendilerinin dahi alışmadığı kent yaşamının olumsuzluklarından koruyacağı muhakkaktır. Fakat oğlunun kaçak sigara sattığını öğrenen Ökkeş Uyanık, ayrıca oğlunun çok para kazandığını da öğrenince bu durumu görmezden gelmiştir. Mehmet karakterinin suça bulaşmasında başlıca iki etken, okula alınmayışı ve ailenin koruyucu gücünün şehirde sorunlu hale gelmesidir. Okul kavramı da çocuk gelişiminde büyük önem taşımaktadır. Okul kavramı, suç ile ilgili davranışların temizlendiği yerdir (Işık, 2006).

Resim 2. Mehmet Suça Bulaşıyor

Kaynak: Orhan Aksoy, Taşı Toprağı Altın Şehir, 1978, Süre: 49.49

Çocukları suça iten nedenler bireysel ve çevresel nedenler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Makale kapsamında incelenecek alan, çevresel nedenlerdir. Çevresel nedenler; aile- çocuk ilişkileri, parçalanmış aile, ailede suçlu bireyin bulunması, ailenin ekonomik durumu, anne-babanın eğitim-öğretim durumu, okul ve arkadaş çevresi gibi nedenlerdir. Göç ile birlikte kente gelen Mehmet karakterinin çevresini oluşturan bu noktalar tamamen değişime uğramıştır. Kentleşme sürecini sağlıklı geçiremeyen Mehmet, ilk başta toplum tarafından hoş görülmemeyen davranışlara yönelerek sigara içmiş ve kumar oynamıştır. Daha sonra ise suç işleyerek ıslah evine gönderilmiştir.

Fatma Uyanık ise gazino sanatçısı olan ünlü bir kadının evinde temizlik işine başlar. Evin hanımı, Fatma'ya kıyafet, yaşam tarzı ve kadının günlük hayattaki yeri ile ilgili birçok söylemde bulunur. Evin ihtişamından, hanımının kıyafetlerinden ve renkli yaşantısından etkilenen Fatma, eşini ve çocuğunu terk ederek kendisine başka bir hayat kurar. Fatma karakteri üzerinde kırdaki gelenek kuralları, kır sakinleri tarafından baskı ile kabul ettirilmiştir. Bu kurallara uymadığı zaman karşısında büyük bir gücü bulacağını ve bu gücün ona "ceza" vereceğini bilen Fatma, köyde kurallar dışına çıkmadan yaşamıştır. Kente gelip şalvarını ve başörtüsünü çıkardıktan sonra "Beni bu şekilde köyde görseler taşlarlardı." demesi de bu durumu doğrulamaktadır. Kent, bireye özgürlük sağlamaktadır. Bu özgürlük birey açısından olumlu gözükse de aile yaşamı ve toplum açısından olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Ayrıca kentte lüks mallar ve bu malların reklamları, birey üzerinde olumsuz etkiler meydana getirmektedir. Bir eşyaya sahip olma arzusu, devamlı daha iyisini isteme ve belli bir yaşam biçimine özenme de birey üzerinde olumsuz etkiler meydana getirebilmektedir. Fatma karakteri de kent sakinlerinin tüketim alışkanlıklarına özenmiş ve daha lüks bir hayat istemiştir.

Fatma Uyanık, kente gelip çalışmaya başladığında, sahip olduğu geleneksel değerlerini kentte de sürdürmek istemiş fakat kent, kendine özgü nitelikleri dolayısı ile buna izin vermemiştir. Kentleşme süreci içerisinde köydeki kültürü ile kentteki kültürü arasında kalan Fatma, İstanbul'da yaşadığı olaylar karşısında nasıl davranacağını bilememiştir. Çünkü Fatma, göç eden bir bireydir ve göç eden bireyin iki kültürü bulunmaktadır. Bu iki kültürün birbiri ile çatışması, yaşanan ekonomik sorunlar, yabancılaşma ve toplumsal dışlanma sonucu birey de nasıl davranacağını bilememekte ve sapkın davranışlara yönelebilmektedir.

Resim 3. Fatma Uyanık

Kaynak: Orhan Aksoy, Taşı Toprağı Altın Şehir, 1978, Süre: 23.13

Cemal Uyanık ise ilk başta yaptığı inşaat işçiliğinden terfi ederek (!) depo bekçiliğine geçmiştir. Ancak Cemal'in bekçiliğini yaptığı mallar, kaçak mallardır. Patronunun ona verdiği silahla kendisine güveni gelen Cemal, depoya baskın yapan polisler ile tek başına çatışmaya girmiş ve hayatını kaybetmiştir. Suçluluk, hem insana bağlıdır (nevrotik), hem de bulunduğu çevreye bağlıdır (ekolojik). Kırdan kente göç eden bireyler, memleketlerinde belli bir cemaat hayatının içerisinde önemli noktalarda yer alırken; kente geldiklerinde kendilerini kente ait hissedemeyebilirler. Bu durumda yalnızlık, anomi ve kente yabancılaşma ile başlayan durum, suç işleme ile sonuçlanabilmektedir.

Uyanık ailesi de büyük umutlarla geldikleri İstanbul'da kentleşme sürecini sağlıklı geçirememiştir. İstanbul'un her yönünün altın olmadığını acı bir şekilde anlayan Ökkeş Uyanık, İstanbul'a öfkelenmiştir.

Resim 4. Cemal Uyanık

Kaynak: Orhan Aksoy, Taşı Toprağı Altın Şehir, 1978, Süre: 23.13

SONUÇ:

Kentleşme yalnızca kent sayısının artması anlamına gelmemekte; kentleşme de yalnızca kentte yaşamak anlamına gelmemektedir. Çeşitli nedenlerle kırdan kente göç eden birey ve gruplar, kültür heterojenliği olan bir yaşam alanına gelirler. Bu nedenle kırdaki geleneksel değerler ve cemaat ilişkileri, geride kalmaktadır. Bu nedenle göç, kültürde değişim meydana getiren bir kavramdır.

Kente göç eden bireylerin kentte tutunma, var olma süreci içerisinde patronaj ilişkileri ön plana çıkmaktadır. Göç edilen yerde akrabalarının veya daha önce kente göç etmiş olan hemşerilerinin önderliğinde gelişebilen bu patronaj ilişkileri ile kente yeni gelenler yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Diğer önemli husus, kente göç eden bireylerin iş bulma ve çalışma hayatında yaşanan sorunlardır. Bu anlamda enformel sektör ön plana çıkabilmektedir. Uzun çalışma süreleri, düşük gelir, güvencesiz çalışma, kente göç eden bireylerin hayatlarına devam edebilmelerini zora sokmaktadır.

Göç eden bireyin üzerindeki denetim, kente geldiğinde zayıflamaktadır. Kendisini kır yaşamında olduğundan daha özgür hissedilen birey, kentleşme sürecini sağlıklı geçiremediğinde yalnızlık duymaya başlar. Sonra bu his, daha ağır bir durum olan kente yabancılaşmaya ve uyum sorununa dönüşür. Sapkın davranışlar sergilemeye başlayan birey, kentte umduğunu bulamaz ve kente öfkelenmeye başlar. Kente büyük umut ve beklenti içerisinde gelen birey, kentte yaşamayı başaracağını düşünmüştür. Fakat kent yaşamının zorluğu, hayaller ve gerçekler arasındaki uçurumu, zamanla bireye daha iyi anlatır. Kentte yaşam koşullarının kır hayatındaki gibi olmayışı, pahalılık, işsizlik gibi nedenler bireyi, hayallerini gerçekleştirmek için yasal olmayan yollara itebilir. Tabi ki kentleşme ve göç, tek başına suçun nedeni değildir. Kent, suç işlemek isteyenlere avantaj sağlamakta; kentleşme sürecinin sağlıklı olması da birey üzerinde olumsuz etkiler meydana getirebilmekte ve bireyleri suç işlemeye itebilmektedir.

Taşı Toprağı Altın Şehir filminde yer alan çocuk ve suç konusu, göç eden ailelerin çocuklarına daha fazla ilgi göstermesi gerektiğini anlatmaktadır. Çocuğun ailesi ile olan ilişkisi ne derece kuvvetli ise, çocuğun suç işleme olasılığı da o derece düşük olacaktır. Kentlerin tüketimi özendirilmesi, kent sakinlerinin renkli yaşantısı ve reklamlar bireyler üzerinde olumsuz etkiler meydana getirebilir. Her birey, daha iyi bir yaşam kalitesine sahip olmak için çalışmaktadır. Göç eden bireyde bu durum daha da ön plana çıkmaktadır. Çünkü göç eden birey, kente umutlar içerisinde gelerek hayallerini gerçekleştiremediğinden, daha hassas bir noktada yer almaktadır. Kentleşme süreci hızlı ve sağlıklı gerçekleştiğinde birey ve gruplar üzerinde olumsuz etkiler meydana getirecek ve suç işlemenin nedenlerinden biri konumunda olacaktır.

Etik Standart ile Uyumluluk

Çıkar Çatışması: [TR] Yazarlar kendileri ve / veya diğer üçüncü kişi ve kurumlarla çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

[EN] There is no conflict of interest between the authors or any third party individuals or institutions.

Etik Kurul İzni: Bu çalışma için etik kurul iznine gerek yoktur.

Finansal Destek: Bu çalışmanın hazırlanmasında herhangi bir destek alınmamıştır.

KAYNAKÇA:

Adıgüzel, Y. (2019). Göç Sosyolojisi. Ankara: Nobel Yayınları.

Aldemir E. (2008). “Kentleşme ve Göçün Suç Üzerindeki Etkisi”, https://www.academia.edu/36145468/Kentle%C5%9Fme_ve_G%C3%B6%C3%A7_Üzerindeki_Etkisi, Erişim Tarihi 15 Ocak 2022.

Atak H., Tatlı E. C., Çokamay G., Büyükpabuşçu H., ÇOK F. (2016). Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, Cilt 8, Sayı 3, s. 204-227.

Bostan H. (2017). “Türkiye’de İç Göçlerin Toplumsal Yapıda Neden Olduğu Değişimler, Meydana Getirdiği Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, Journal of Geography, Sayı 35, s. 1-16.

Bozkurt, Y. & Ayfer, R. (2018). GÖÇÜN KENTLEŞME ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: KÜTAHYA İL ÖRNEĞİ . Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi , (57) , 144-162 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dpusbe/issue/38899/397535>

Can, Y. (2004). DURKHEIM VE MERTON’IN ANOMİ KURAMLARI BAĞLAMINDA CEMAATTEN CEMİYETE TÜRK TOPLUMU. Muhafazakar Düşünce Dergisi, 1 (2) , 95-105. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/muhafazakar/issue/56081/771019>

Çevresel Göstergeler, 12 Aralık 2022 tarihinde <https://cevreselgostergeler.csb.gov.tr/nufus-artist-hizi-i-85616> adresinden erişildi.

Durkheim, E. (2020). Toplumsal İşbölümü. Çev. Özer Ozankaya, Cem Yayınevi.

Erdentuğ A. (1977). “Suç Kavramının Kültür Farklılığı Açısından Değerlendirilmesi”, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi, Sayı 10, s. 75-84.

Erkan, R. (2002). Kentleşme ve Sosyal Değişme, Bilimadamı Yayınları, Ankara

Es, M. & Ateş, H. (2010). Kent Yönetimi, Kentleşme ve Göç: Sorunlar ve Çözüm Önerileri .Journal of Social Policy Conferences,0(48), <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iusskd/issue/890/9892>

Gürbüz D. (2015). “Türkiye’de Kentleşme Sürecinde Çöküntü Bölgesi ve Suç İlişkisi: Hacıbayram Mahallesi Örneği”, Akademik Bakış Dergisi, Sayı 47, s. 1-15.

Işık H. (2006). “Çocuk Suçluluğu ve Okullar İle İlişkisi”, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 7, Sayı 2, s. 287-299.

Kama A. (2016). “Suça Sürüklenen Çocuklar”, Sorgun Rehberlik ve Araştırma Merkezi, s. 1-16.

Karasu M. (2008). “Türkiye’de Kentleşme Dinamiklerinin Suça Etkisi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 57, Sayı 4, s 254-281.

Karasu M. (2012). “Kent ve Suç Üzerine Kavramsal Bir Çerçeve”, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Cilt 13, Sayı 2, s. 175-193.

Kaştan Y. (2016). “Türkiye’de Cumhuriyet Dönemi İç Göç Hareketleri”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı 42, s. 692-700

Keleş R. (2015). 100 Soruda Türkiye’de Kentleşme, Konut ve Gecekondu, 2. Basım, Cem Yayınevi, İstanbul.

- Kocacık, F. (2000). Kitle Toplumunu, Küreselleşme ve Türkiye. Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, (Prof. Dr. Eyüp Kemerlioğlu'na Armağan), 20 Haziran 2020.
- Koyuncu, A. (2015). Kentleşme ve Göç. İstanbul: Hikmetevi Yayınları.
- Kunt V. (2003). "Suç ve Çocuk", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Marx K. (1961). Paris Manuscripts, Bottomore and Rubel (EDS).
- Merton, R. K. (1938). "Social Structure and Anomie", American Sociological Review, Vol. 3, No. 5, pp. 672-682.
- Özdemir, H. (2012). Türkiye'de İç Göçler Üzerine Genel Bir Değerlendirme. Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi, 30, 1-18.
- Rüstem E. (2010). Kentleşme ve Sosyal Değişme, 3. Basım, Bilimadamı Yayınları, İstanbul.
- Slattery M. (2015). Sosyolojide Temel Fikirler, Çev: Özlem Balkız, Gülhan Demiriz, Hacer Harlak, Cevdet Özdemir, Şebnem Özkan, Ümit Tatlıcan, 7. Basım, Sentez Yayıncılık, İstanbul.
- Şimşek R. (2017) "Türkiye'de İç Göçlerin Dönemsel Tasnifi Üzerine Bir Değerlendirme", Yüzyılın Sorunları Ve Sosyoloji-II, Ed. Fethi NAS, Gece Kitablığı: s.131 -147.
- Tümtaş M. S. Ergun C. (2016) "Göçün Toplumsal ve Mekansal Yapı Üzerindeki Etkileri", Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt 21, Sayı 4, s. 1347-1359
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2011). Göç Etme Nedenine Göre Göç Eden Nüfus ve Oranı. Erişim Adresi <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Nufus-ve-Demografi-109>. 12 Aralık 2022 tarihinde erişildi.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2015). Şehir ve Köy Nüfusu, 1927-2000. Erişim Adresi <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Nufus-ve-Demografi-109>. 12 Aralık 2022 tarihinde erişildi.
- Utku E. "Kentleşme ve Suç", Adalet Dergisi, Sayı 1, s. 1-9.
- Uysal, M. ve Aktaş, S. (2011). Sıralı regresyon analizi ile Türkiye'deki iç göçleri etkileyen faktörlerin belirlenmesi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20 (3), 191-200
- Wirth L. (2010). "Urbanism As A Way Of Life", The American Journal Of Sociology, Vol 44, No 1, pp. 1-24.
- Yaşar M. R. (2007). "Yalnızlık", Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 17, Sayı 1, s. 237-260.
- Yıldırım A. (2004). "Kentleşme ve Kentleşme Sürecinde Göçün Suç Olgusu Üzerindeki Etkileri", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

EXTENDED SUMMARY

Research Problem:

The aim of this study is to reveal the relationship between migration, urbanization and crime with the example of a film: “Taşı Toprağı Altın”.

Research Questions:

Is there a relationship between migration, urbanization and crime? How do anomie theory and culture conflict theory affect the formation of crime? How does the cultural change experienced as a result of migration affect individuals?

Literature Review:

Individuals who migrate to the cities and cannot find a job, who cannot keep up with the values of the city and who have problems in terms of social integration, may commit crimes. It can be said that the most fundamental problem is the problem of adapting to the city and not being able to integrate with the city. Individuals who do not feel that they belong to the city; they feel marginalized and excluded, they lose their trust in other people living in the city and become lonely. Anomie theory and culture conflict theory have an important place in the literature in explaining the relationship between migration and crime.

Methodology:

This study comparatively analyses the relationship between urbanization, migration and crime in the literature with the movie Taşı Toprağı Altın Şehir after scanning the literature in order to explain the relationship between urbanization and migration.

Results and Conclusions:

Patronage relations come to the fore in the process of clinging and existing in the city of individuals who migrate to the city. With these patronage relations, which can develop under the leadership of their relatives or compatriots who have migrated to the city before, newcomers to the city are trying to maintain their lives. Another important issue is the problems experienced in finding a job and working life of individuals who migrated to the city. In this sense, the informal sector can come to the fore. Long working hours, low income, insecure work make it difficult for individuals who migrate to the city to continue their lives. The control over the migrating individual weakens when he comes to the city. The individual, who feels more free than in rural life, begins to feel lonely when he cannot go through the urbanization process in a healthy way. Then this feeling turns into a more severe situation of alienation from the city and a problem of adaptation. The individual, who begins to exhibit deviant behaviours, cannot find what he hopes for in the city and starts to get angry with the city. The individual who came to the city with great hope and expectation thought that he would succeed in living in the city. However, the difficulty of urban life, the gap between dreams and reality, better explains to the individual over time. Reasons such as the lack of living conditions in the city as in rural life, high cost and unemployment may push the individual to illegal ways to realize his dreams. Of course, urbanization and migration are not the only causes of crime. The city provides an advantage to those who want to commit a crime; The unhealthy urbanization process can also have negative effects on the individual and push individuals to commit crimes.